

कृषि विभागाची
सांख्यिकीविषयक सर्वसाधारण
जिल्हावार माहिती

[१९८६--८७]

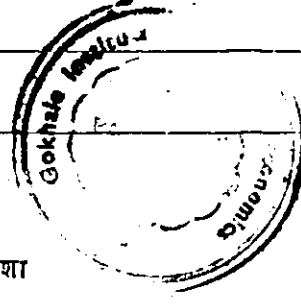
[भाग २--महाराष्ट्रातील कृषिविषयक संक्षिप्त माहिती]

Districtwise General Statistical Information
of
Agriculture Department

[1986-87]

[Part II—Epitome of Agriculture in Maharashtra]

अनुक्रमणिका
Contents

अ. क्र. Sr. No.		तक्ता Table	पृष्ठ क्रमांक Page No.
1	महाराष्ट्र राज्य-प्राकृतिक भू-वर्णन दर्शविणारा नकाशा Map showing Physiography of Maharashtra State	रंगीत नकाशा Coloured Map	..
2	महाराष्ट्र राज्याचे पर्जन्यमान व प्रकारानुसार प्रमुख विभाग दर्शविणारा नकाशा Map showing Rainfall Zones of Maharashtra State	रंगीत नकाशा Coloured Map	..
3	महाराष्ट्र राज्याचा मृद नकाशा Soil Map of Maharashtra	रंगीत नकाशा Coloured Map	..
4	महाराष्ट्र राज्यातील प्रत्येक जिल्ह्यातील जमिनीचे वर्गीकरण १९७९-८० ते ८३-८४ Classification of area in each district of Maharashtra State from 1979-80 to 1983-84	एक I	8
5	जिल्हावार, तालुकावार सुपिकता निर्देशांक माहे मार्च १९८२ अखेर Districtwise, Talukawise Fertility Index upto March 1982	दोन II	18
6	जून ते नोव्हेंबर या महिन्यांचे महाराष्ट्रातील जिल्हानिहाय सरासरी पर्जन्यमान Monthly normal rainfall from June to November in different Districts of Maharashtra.	रंगीत नकाशा Coloured Map	..
7	महाराष्ट्र राज्यातील सन १९८३ ते १९८५ मधील प्रत्यक्ष व सरासरी पर्जन्यमान Monthly rainfall data (Normal and Actual) from the years 1983 to 1985.	तीन III	23
8	पाऊसमानाचे प्रकार-पावसाळी विभागाच्या वर्गीकरणाची तत्त्वे Rainfall pattern-Basis of classification of Rainfall Zone	—	28
9	महाराष्ट्रातील भू-पर्जन्य गटवार लागवडीखालील क्षेत्र Eco-unitwise area under cultivation in Maharashtra State	चार IV	31
10	महाराष्ट्र राज्यातील जिल्हानिहाय लागवडीलायक क्षेत्राचे वाटप Districtwise distribution of cultivable land in Maharashtra State	पाच V	32
11	महाराष्ट्र राज्यातील निरनिराळ्या पिकांखालील इको-घटकनिहाय क्षेत्र Eco-unitwise area under different crops in Maharashtra State	सहा VI	33
12	महाराष्ट्र राज्यातील निरनिराळ्या साधनांनी भिजणारे जिल्हावार क्षेत्र १९७५-७६ ते १९७९-८०. Districtwise net area irrigated by different sources in Maharashtra State from 1975-76 to 1979-80.	सात VII	38
13	महाराष्ट्र राज्यातील जिल्हानिहाय निरनिराळ्या पिकांखालील बागाईत क्षेत्र १९७९-८० ते १९८४-८५. Districtwise irrigated area under different Crops in Maharashtra State from 1979-80 to 1984-85.	आठ VIII	42
14	शेतीविषयक हंगाम १९८०-८१ ते १९८४-८५ (खरीप) या काळातील हवामान व पाऊसमान यांची थोडक्यात माहिती. Agricultural Season-Seasonal conditions obtaining during the period from 1980-81 to 1984-85 (Kharif).	— —	53
15	१९८३-८४ ते १९८५-८६ या वर्षात सार्वजनिक क्षेत्रातून भात बियाणे वाटप Distribution of Paddy seed through Public Sector during 1983-84 to 1985-86	नऊ IX	63
16	सार्वजनिक क्षेत्रातून झालेल्या संकरित ज्वारी बियाणांचे वाटप Distribution of Hybrid Jowar Seed through Public Sector	दहा X	64
17	सार्वजनिक क्षेत्रातून संकरित बाजरी बियाणे वाटप Distribution of Hybrid Bajra Seed through Public Sector	अकरा XI	65
18	सार्वजनिक क्षेत्रातून अधिक उत्पन्न देणाऱ्या गहू बियाणांचे वाटप Distribution of High yielding varieties of wheat seed through Public Sector	बारा XII	66
19	सन १९८४-८५ व १९८५-८६ चे सत्यस्थितीदर्शक कडधान्य बियाणांचे सार्वजनिक क्षेत्रातून वाटप Distribution of truthful labelled seed of Pulses through Public Sector from 1984-85 and 1985-86	तेरा XIII	67
20	सार्वजनिक क्षेत्रातून झालेल्या संकरित कापूस बियाणांचे वाटप Distribution of Hybrid Cotton Seeds through Public Sector	चौदा XIV	68

अ. क्र. Sr. No.		तक्ता Table	पृष्ठ क्रमांक Page No.
21	सार्वजनिक क्षेत्रातून झालेले गळित धान्ये बियाणे वाटप Distribution of Oilseeds through Public Sector	पंधरा XV	71
22	राज्यातील जिल्हावार रासायनिक खत वापराचे सरासरी हेक्टरी प्रमाण Districtwise average use of fertiliser per hect. in the Maharashtra State	सोळा XVI	72
23	जिल्हानिहाय खतांचा वापर Districtwise consumption of Fertilizers	सतरा XVII	73
24	निरनिराळ्या रोप संरक्षण योजनेतील किटकनाशकांचा वापर दर्शविणारा तक्ता Consumption of Pesticides under various Plant Protection Campaigns	अठरा XVIII	79
25	१९६१-६२ ते १९८३-८४ या वर्षात महाराष्ट्रातील अन्नधान्य पिकांचे एकूण क्षेत्र हेक्टरी उत्पन्न व उत्पादन Yearwise 1961-62 to 1983-84 total area, Average yield and production of foodgrains in Maharashtra	रंगीत नकाशा Coloured Map	—
26	महाराष्ट्र राज्यातील निरनिराळ्या पिकांखालील जिल्हावार क्षेत्र १९६०-६१, १९७०-७१, १९७५-७६ व १९७७-७८ ते १९८५-८६ दाखविणारा तक्ता. Districtwise area under various crops in Maharashtra State from 1960-61, 1970-71, 1975-76 and 1977-78 to 1985-86.	एकोणिस XIX	81
27	महाराष्ट्र राज्यातील निरनिराळ्या पिकांखालील जिल्हावार उत्पादन १९६०-६१, १९७०-७१, १९७५-७६ व १९७७-७८ ते १९८५-८६. Districtwise production of various crops in Maharashtra State from 1960-61, 1970-71, 1975-76 and 1977-78 to 1985-86.	वीस XX	100
28	महाराष्ट्र राज्यातील प्रमुख पिकांचे जिल्हावार हेक्टरी उत्पादन १९६०-६१, १९७०-७१, १९७५-७६ व १९७७-७८ ते १९८५-८६ Districtwise average yield of principal crops in Maharashtra State from 1960-61, 1970-71, 1975-76 and 1977-78 to 1985-86.	एकवीस XXI	120
29	अधिक उत्पन्न देणाऱ्या जातींच्या निरनिराळ्या पिकांखालील साध्य Achievement under different crops of High Yielding Varieties	बावीस XXII	138
30	फळे व भाजीपाला पिकांवरील पीक अंदाज सर्वेक्षणाचे निष्कर्ष Results of Crop Estimation Surveys on Horticultural and Vegetable Crops	तेवीस XXIII	154
31	रासायनिक खते व सुधारलेले बियाणे याबाबत शेतकऱ्यांच्या शेतावर घेतलेल्या चाचण्यांचे निष्कर्ष Results of fertiliser and varietal trials on cultivators' fields	चोवीस XXIV	167
32	विकासविषयक निवडक उपाययोजनांमुळे मिळालेल्या जादा उत्पादन ठरविण्यासाठी केलेल्या मूल्यमापन सर्वेक्षणाचे निष्कर्ष. Results of yardstick surveys for determining additional yield due to selected development measures.	पंचवीस XXV	181
33	निरनिराळ्या राज्यांतील तांदळाचे क्षेत्र उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७१-७२ ते १९८४-८५) Estimates of area, production and average yield per hect. of Rice (1971-72 to 1984-85) in different States	सव्वीस XXVI	192
34	निरनिराळ्या राज्यांतील ज्वारीचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७१-७२ ते १९८४-८५) Estimates of area production and average yield per hect. of Jowar (1971-72 to 1984-85) in different States.	सत्तावीस XXVII	194
35	निरनिराळ्या राज्यांतील बाजरीचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७१-७२ ते १९८४-८५) Estimates of area, production and average yield per hect. of Bajra (1971-72 to 1984-85) in different States.	अठ्ठावीस XXVIII	196
36	निरनिराळ्या राज्यांतील मक्याचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७१-७२ ते १९८४-८५) Estimates of area, production and average yield per hect. of Maize (1971-72 to 1984-85) in different States.	एकोणतीस XXIX	198
37	निरनिराळ्या राज्यांतील रागीचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७१-७२ ते १९८४-८५) Estimates of area, production and average yield per hect. of Ragi (1971-72 to 1984-85) in different States.	तीस XXX	200
38	निरनिराळ्या राज्यांतील ज्वारवर्गीय धान्याचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७१-७२ ते १९८४-८५). Estimates of area, production and average yield per hect. of Small Millets (1971-72 to 1984-85) in different States.	एकतीस XXXI	201
39	निरनिराळ्या राज्यांतील गव्हाचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७१-७२ ते १९८४-८५). Estimates of area, production and average yield per hect. of Wheat (1971-72 to 1984-85) in different States.	बत्तीस XXXII	203

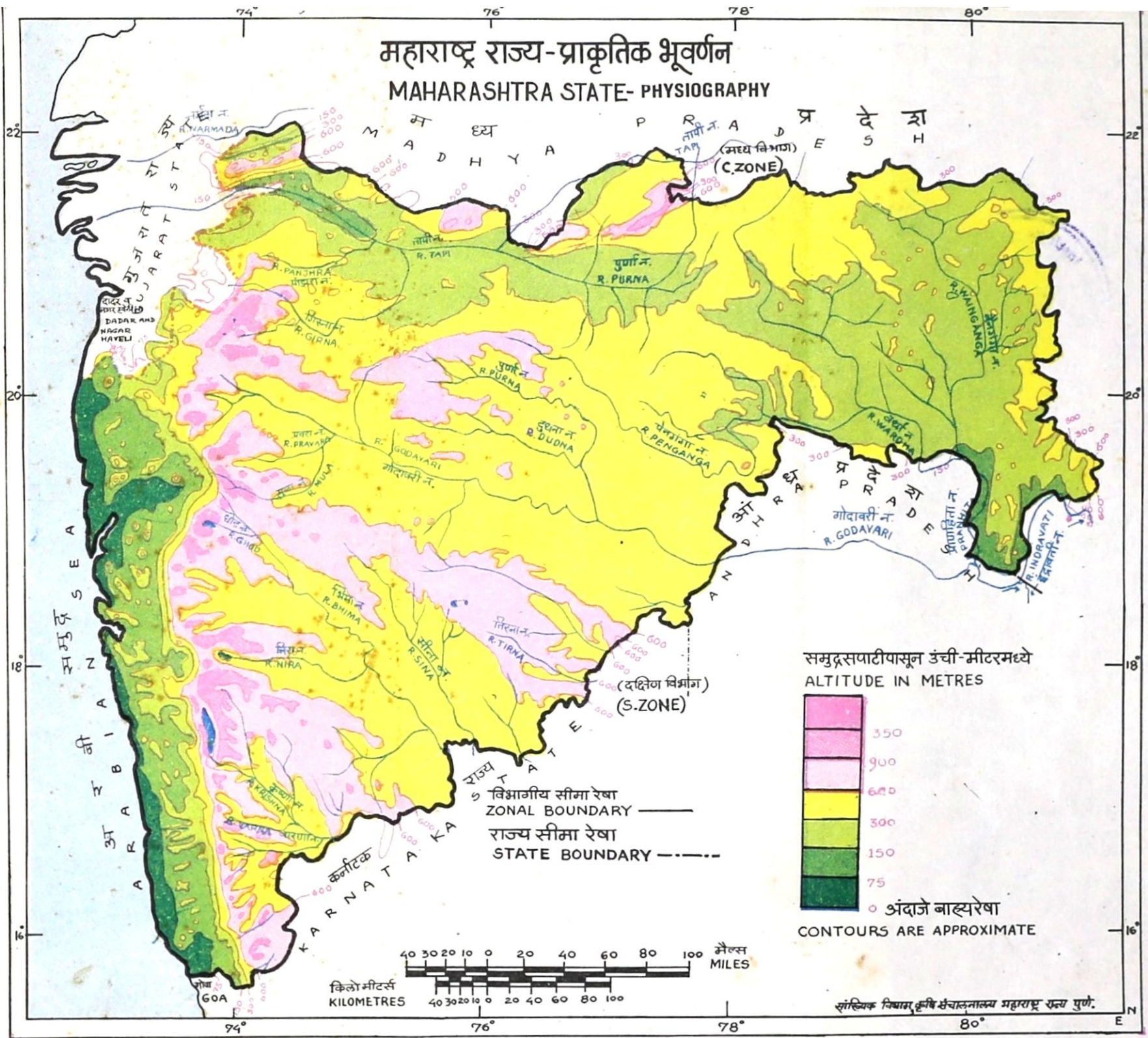
अ. क्र. Sr. No.		तक्ता Table	पृष्ठ क्रमांक Page No.
40	निरनिराळ्या राज्यांतील बारलीचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७१-७२ ते १९८४-८५) Estimates of area, production and average yield per hect. of <i>Barli</i> (1971-72 to 1984-85) in different States.	तेहतीस XXXIII	205
41	निरनिराळ्या राज्यांतील एकूण तूणधान्याचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७१-७२ ते १९८४-८५). Estimates of area, production and average yield per hect. of <i>Total Cereals</i> (1971-72 to 1984-85) in different States.	चौतीस XXXIV	207
42	निरनिराळ्या राज्यांतील हरभऱ्याचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७१-७२ ते १९८४-८५) Estimates of area, production and average yield per hect. of <i>Gram</i> (1971-72 to 1984-85) in different States.	पस्तीस XXXV	210
43	निरनिराळ्या राज्यांतील तुरीचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७१-७२ ते १९८४-८५) Estimates of area, production and average yield per hect. of <i>Tur</i> (1971-72 to 1984-85) in different States.	छत्तीस XXXVI	212
44	निरनिराळ्या राज्यांतील इतर कडधान्यांचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७१-७२ ते १९८४-८५). Estimates of area, production and average yield per hect. of <i>Other Pulses</i> (1971-72 to 1984-85) in different States.	सदतीस XXXVII	214
45	निरनिराळ्या राज्यांतील एकूण कडधान्यांचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७१-७२ ते १९८४-८५). Estimates of area, production and average yield per hect. of <i>Total Pulses</i> (1970-71 to 1984-85) in different States.	अडतीस XXXVIII	216
46	निरनिराळ्या राज्यांतील एकूण अन्नधान्यांचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७१-७२ ते १९८४-८५). Estimates of area, production and average yield per hect. of <i>Total Foodgrains</i> (1971-72 to 1984-85) in different States.	एकोणचाळीस XXXIX	219
47	निरनिराळ्या राज्यांतील भुईमूगाचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७१-७२ ते १९८४-८५). Estimates of area, production and average yield per hect. of <i>Groundnut</i> (1971-72 to 1984-85) in different States.	चाळीस XL	222
48	निरनिराळ्या राज्यांतील एरंडीचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७१-७२ ते १९८४-८५). Estimates of area, production and average yield per hect. of <i>Castorseed</i> (1971-72 to 1984-85) in different States.	एकेचाळीस XLI	224
49	निरनिराळ्या राज्यांतील तिळाचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७१-७२ ते १९८४-८५). Estimates of area, production and average yield per hect. of <i>Sesamum</i> (1971-72 to 1984-85) in different States.	बेचाळीस XLII	225
50	निरनिराळ्या राज्यांतील सरसू पिकाचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७१-७२ ते १९८४-८५). Estimates of area, production and average yield per hect. of <i>Rapeseed and Mustard</i> (1971-72 to 1984-85) in different States.	तेचाळीस XLIII	227
51	निरनिराळ्या राज्यांतील जवसाचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७१-७२ ते १९८४-८५). Estimates of area, production and average yield per hect. of <i>Linseed</i> (1971-72 to 1984-85) in different States.	चव्वेचाळीस XLIV	229
52	निरनिराळ्या राज्यांतील कारळपाचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७१-७२ ते १९८४-८५). Estimates of area, production and average yield per hect. of <i>Nigerseed</i> (1971-72 to 1984-85) in different States.	पंचेचाळीस XLV	231
53	निरनिराळ्या राज्यांतील करडईचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७१-७२ ते १९८४-८५). Estimates of area, production and average yield per hect. of <i>Safflower</i> (1971-72 to 1984-85) in different States.	सेहेचाळीस XLVI	232
54	कृषि गणना १९७०-महाराष्ट्र राज्य-जिल्हानिहाय वहिती खातेदारांची संख्या व त्यांचे वहितीचे क्षेत्र Agricultural Census 1970-Maharashtra State-Districtwise number of operational holdings and area operated.	सत्तेचाळीस XLVII	233

अ. क्र. Sr. No.		तक्ता Table	पृष्ठ क्रमांक Page No.
55	कृषि गणना १९७०-महाराष्ट्र राज्य-आकारमान गटानुसार वहिती खातेदारांची संख्या व त्यांचे वहितीचे क्षेत्र. Agricultural Census 1970-Maharashtra State-Number of operational holdings and area operated by size class of operational holdings.	अठ्ठेचाळीस XLVIII	234
56	कृषि गणना १९७०-महाराष्ट्र राज्य-ओलित क्षेत्र असणाऱ्या खातेदारांची संख्या व त्यांचे आकारमान गटानुसार निव्वळ ओलित क्षेत्र. Agricultural Census 1970-Maharashtra State-Number of operational holdings reporting irrigation and net area irrigated by size class of operational holdings.	एकोणपन्नास XLIX	235
57	कृषि गणना १९७०-महाराष्ट्र राज्य-भू-धारणेच्या सत्ता प्रकारानुसार वहिती खातेदारांची संख्या व त्यांचे आकारमानानुसार वहितीचे क्षेत्र. Agricultural Census 1970-Maharashtra State-Number and area of operational holdings by tenure and by size class of holdings.	पन्नास L	236
58	कृषि गणना १९७०-महाराष्ट्र राज्य-आकारमान गटानुसार जमिनीच्या वापरानुसार वर्गीकरण Agricultural Census 1970-Maharashtra State-Area under different land use by size class of operational holdings.	एकवावन्न LI	237
59	कृषि गणना १९७०-महाराष्ट्र राज्य-आकारमान गटानुसार निरनिराळ्या सिंचन प्रकारामुळे भिजणारे निव्वळ क्षेत्र. Agricultural Census 1970-Maharashtra State-Sourcewise net area irrigated by size class of holdings.	बावन्न LII	238
60	कृषि गणना १९७०-महाराष्ट्र राज्य-प्रमुख पिकांखालील आकारमान गटानुसार क्षेत्र Agricultural Census 1970-Maharashtra State-Area under principal crops by size class of holdings.	तेपन्न LIII	239
61	कृषि गणना १९७६-७७-महाराष्ट्र राज्य-जिल्हानिहाय वहिती खातेदारांची संख्या व त्यांच्या वहितीचे क्षेत्र सन १९७६-७७. Agricultural Census 1976-77-Maharashtra State-Districtwise number of operational holdings and area operated in 1976-77.	चोपन्न LIV	245
62	कृषि गणना १९७६-७७-महाराष्ट्र राज्य-वहिती खातेदारांची संख्या व त्यांचे वहितीचे क्षेत्र Agricultural Census 1976-77-Maharashtra State-Number of operational holdings and area operated by size class of operational holdings.	पंचावन्न LV	246
63	कृषि गणना १९७६-७७-महाराष्ट्र राज्य-वहिती खातेदारांची संख्या व त्यांचे वहितीचे क्षेत्र Agricultural Census 1976-77-Maharashtra State-Number of operational holdings and area operated by size class of operational holdings.	छप्पन्न LVI	247
64	कृषि गणना १९७६-७७-महाराष्ट्र राज्य-भू-धारणेच्या संख्या प्रकारानुसार वहिती खातेदारांची व वहितीचे क्षेत्र. Agricultural Census 1976-77-Maharashtra State-Number and area of operational holdings by Tenure and Tenancy status.	सत्तावन्न LVII	248
65	कृषि गणना १९७६-७७-महाराष्ट्र राज्य-जमिनीच्या वापरानुसार क्षेत्राचे वर्गीकरण Agricultural Census 1976-77-Maharashtra State-Estimated area under different land uses.	अठ्ठावन्न LVIII	249
66	कृषि गणना १९७६-७७-महाराष्ट्र राज्य-ओलित क्षेत्र असणाऱ्या खातेदारांची अंदाजे संख्या व क्षेत्र यांचे ओलितानुसार वर्गीकरण. Agricultural Census 1976-77-Maharashtra State-Distribution of estimated number and area of operational holdings by Irrigation status.	एकोणसाठ LIX	250
67	कृषि गणना १९७६-७७-महाराष्ट्र राज्य-निरनिराळ्या सिंचन प्रकारामुळे भिजणाऱ्या क्षेत्राचे व खातेदारांचे अंदाजे वर्गीकरण. Agricultural Census 1976-77-Maharashtra State-Estimated number of operational holdings receiving irrigation and area irrigated by different sources.	साठ LX	251
68	कृषि गणना १९७६-७७-महाराष्ट्र राज्य-प्रमुख पिकांखालील ओलित व जिराईन क्षेत्र Agricultural Census 1976-77-Maharashtra State-Estimated, irrigated and un-irrigated area under different crops.	एकसष्ट LXI	253
69	प्रशिक्षण व भेट योजनेत आयोजित करण्यात येणाऱ्या निरनिराळ्या प्रकारच्या प्रशिक्षणाच्या कार्यक्रमाची प्रगती Progress made under Various Training Programmes	बासष्ट LXII	267
70	प्रशिक्षण व भेट योजनेमधील विभागीय, जिल्हा व तालुका पातळीवरील मुख्यालये Headquarters of Divisional, District and Taluka level under training and visit Scheme	द्वेसष्ट LXIII	268

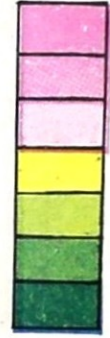

महाराष्ट्र राज्य-प्राकृतिक भूवर्णन

MAHARASHTRA STATE- PHYSIOGRAPHY

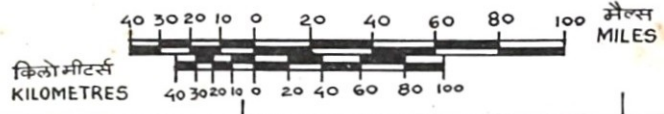
समुद्रसपाटीपासून उंची-मीटरमध्ये
ALTITUDE IN METRES

350
900
600
300
150
75

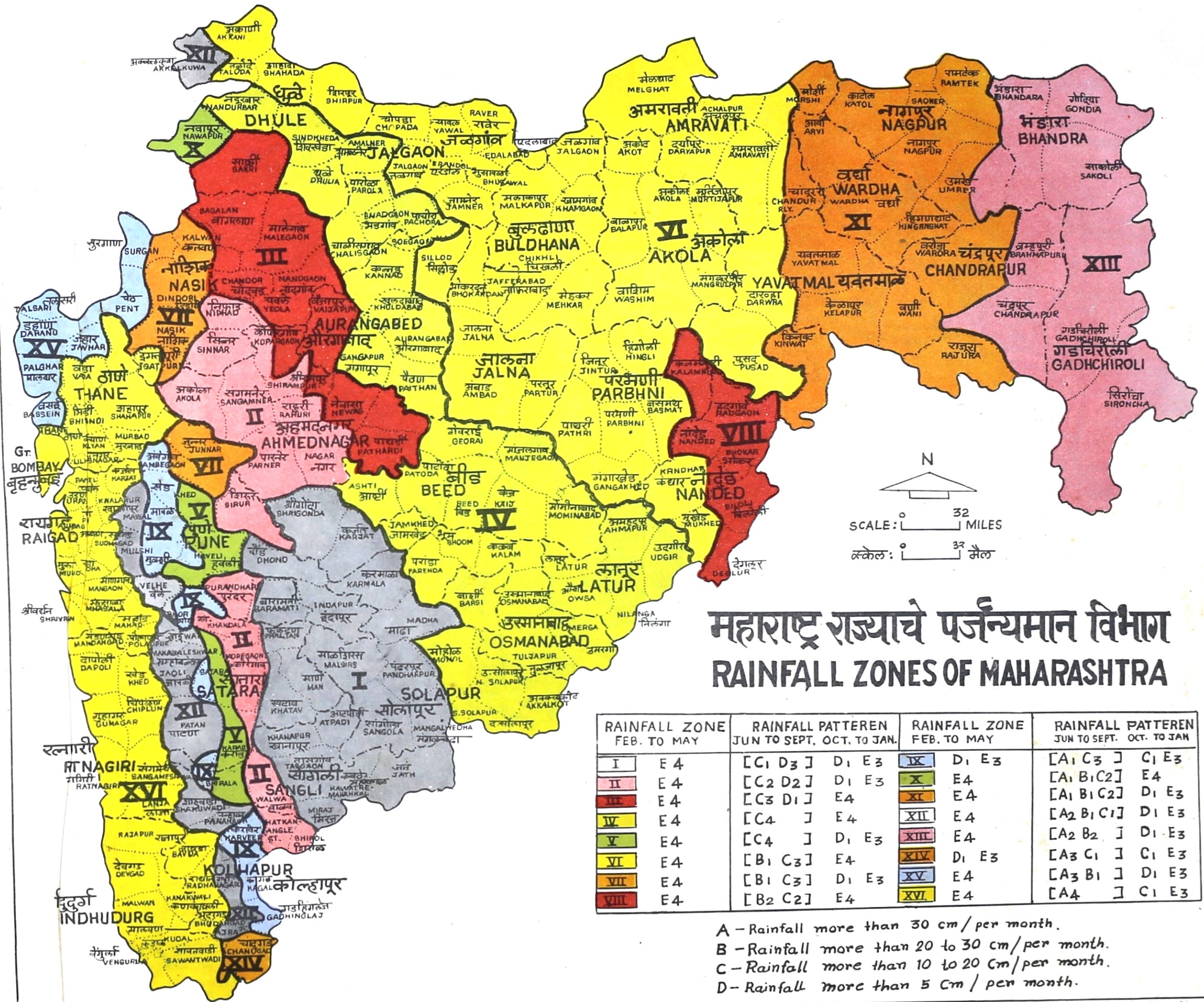
○ अंदाजे बाह्यरेषा
CONTOURS ARE APPROXIMATE

विभागीय सीमा रेखा
ZONAL BOUNDARY ———
राज्य सीमा रेखा
STATE BOUNDARY - - - - -

संख्यिक विभाग, कृषि संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

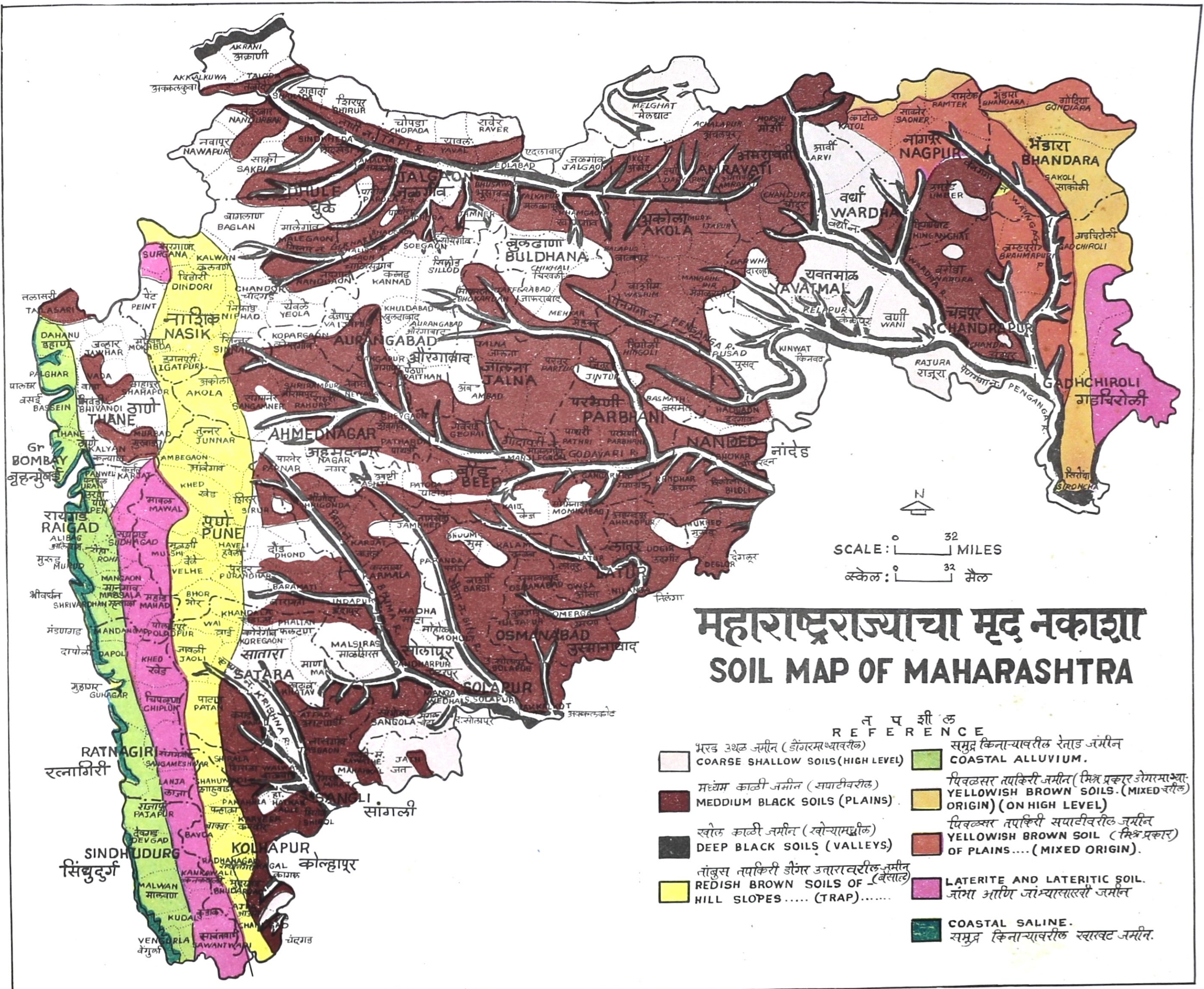

महाराष्ट्र राज्याचे पर्जन्यमान विभाग RAINFALL ZONES OF MAHARASHTRA

RAINFALL ZONE	RAINFALL PATTERN FEB. TO MAY	RAINFALL PATTERN JUN TO SEPT, OCT. TO JAN.	RAINFALL ZONE	RAINFALL PATTERN FEB. TO MAY	RAINFALL PATTERN JUN TO SEPT, OCT. TO JAN.
I	E 4	[C ₁ D ₃] D ₁ E ₃	IX	D ₁ E ₃	[A ₁ C ₃] C ₁ E ₃
II	E 4	[C ₂ D ₂] D ₁ E ₃	X	E 4	[A ₁ B ₁ C ₂] E 4
III	E 4	[C ₃ D ₁] E 4	XI	E 4	[A ₁ B ₁ C ₂] D ₁ E ₃
IV	E 4	[C ₄] E 4	XII	E 4	[A ₂ B ₁ C ₁] D ₁ E ₃
V	E 4	[C ₄] D ₁ E ₃	XIII	E 4	[A ₂ B ₂] D ₁ E ₃
VI	E 4	[B ₁ C ₃] E 4	XIV	D ₁ E ₃	[A ₃ C ₁] C ₁ E ₃
VII	E 4	[B ₁ C ₃] D ₁ E ₃	XV	E 4	[A ₃ B ₁] D ₁ E ₃
VIII	E 4	[B ₂ C ₂] E 4	XVI	E 4	[A ₄] C ₁ E ₃

A - Rainfall more than 30 cm / per month.
 B - Rainfall more than 20 to 30 cm / per month.
 C - Rainfall more than 10 to 20 cm / per month.
 D - Rainfall more than 5 cm / per month.

महाराष्ट्रराज्याचा मृद नकाशा SOIL MAP OF MAHARASHTRA

SCALE : 0 32 MILES
स्केल : 0 32 मैल

- त प शी ल
REFERENCE
भरड उथळ जमीन (डोंगरमाथ्यावरील) COARSE SHALLOW SOILS (HIGH LEVEL)	समुद्र किनाऱ्यावरील रेंताड जमीन COASTAL ALLUVIUM.
मध्यम काळी जमीन (सपाटीवरील) MEDIUM BLACK SOILS (PLAINS)	पिवळसर तपकिरी जमीन (मिश्र प्रकार डोंगरमाथ्या- ORIGIN) (ON HIGH LEVEL)
खोल काळी जमीन (खोऱ्यांमधील) DEEP BLACK SOILS (VALLEYS)	पिवळसर तपकिरी सपाटीवरील जमीन YELLOWISH BROWN SOIL (MIXED प्रकार) OF PLAINS.... (MIXED ORIGIN).
तांबूस तपकिरी डोंगर उतारावरील जमीन REDISH BROWN SOILS OF (वेसाळ) HILL SLOPES..... (TRAP).....	LATERITE AND LATERITIC SOIL. जंभा आणि जांभ्यासारखी जमीन
	COASTAL SALINE. समुद्र किनाऱ्यावरील खारवट जमीन.